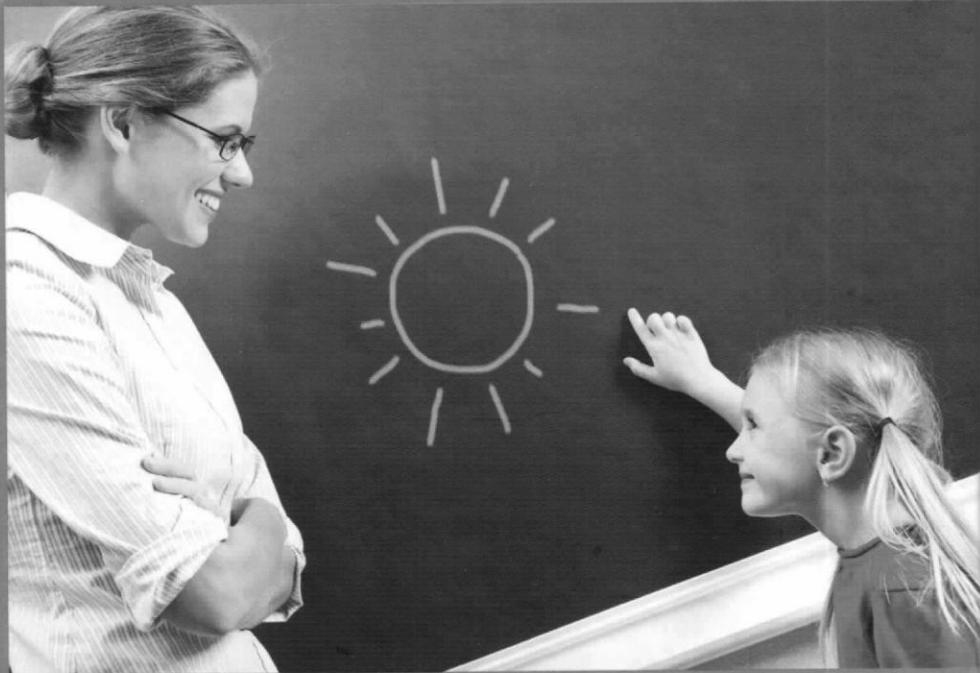

Олена Ліннік

Майбутній учитель як суб'єкт педагогічної взаємодії: *підготовка до співробітництва з молодшими школярами*

УДК 373.3.011.3-051:159.922.7

ББК 74.2+88.8

Л 59

Схвалено вченовою радою ДЗ

*«Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»
(протокол №11 від 27 червня 2014 року)*

Рецензенти:

Кодлюк Я. П. доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки і методики початкової освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Коваль Л. В. доктор педагогічних наук, професор, директор інституту психолого-педагогічної освіти та мистецтв, завкафедри методики початкової освіти Бердянського державного педагогічного університету;

Сорочан Т. М. доктор педагогічних наук, професор, заступник директора інституту післядипломної освіти ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Ліннік О.О.

Л 59   *Майбутній учитель як суб'єкт педагогічної взаємодії: підготовка до співробітництва з молодшими школярами* : монографія / О.О. Ліннік. – К. : Видавничий Дім «Слово», 2014. – 304 с.

ISBN 978-966-194-187-7

Монографію присвячено проблемі підготовки майбутнього учителя до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями початкових класів. У науковому дослідженні обґрунтовано теоретико-методологічні засади та представлено розроблену автором систему поетапної підготовки до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями в умовах освітньо-професійного середовища ВНЗ. Окрім теоретичного матеріалу, робота містить практичні розробки, спрямовані на організацію співробітництва учнів початкової школи та майбутніх учителів початкових класів. Рекомендовано для науковців, викладачів, магістрантів та студентів спеціальності «Початкова освіта».

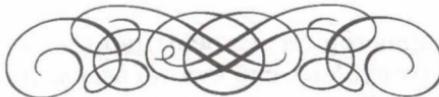
УДК 373.3.011.3-051:159.922.7
ББК 74.2+88.8

ISBN 978-966-194-187-7

© Ліннік О.О., 2014

© Видавничий Дім «Слово», 2014

од іронічного та насмішливого погляду на світ, який вони зустріли в університеті, але вже не відчувають відповідної відповідності між ними та реальним світом.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	5
<i>РОЗДІЛ 1.</i> Теоретико-методологічні засади процесу підготовки майбутнього вчителя початкових класів до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями.....	8
1.1. Синергетична освітня парадигма як методологічна основа професійної підготовки майбутнього вчителя початкових класів до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями.....	9
1.2. Концептуальні засади сучасної професійної педагогічної освіти у контексті синергетичної парадигми.....	33
1.3. Суб'єкт-суб'єктна взаємодія учасників педагогічного процесу як ключова ідея синергетичної парадигми.....	52
<i>РОЗДІЛ 2.</i> Особистісний та процесуальний аспекти реалізації суб'єкт-суб'єктної взаємодії у початковій школі.....	83
2.1. Особливості організації співробітництва вчителя і учнів у сучасній початковій школі.....	84
2.2. Особистість вчителя початкових класів в умовах навчального співробітництва.....	102
<i>РОЗДІЛ 3.</i> Готовність майбутніх учителів до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями.....	117
3.1. Характеристика готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії як психологічного феномену.....	118
3.2. Критерії, показники та рівні готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії майбутніх учителів на різних етапах навчання.....	128

3.3. Діагностичний інструментарій вивчення готовності до суб'єкт-суб'єктної взаємодії майбутніх учителів початкових класів.....	143
РОЗДІЛ 4. Характеристика освітньо-професійного середовища ВНЗ як сфери суб'єкт-суб'єктної взаємодії.....	154
4.1. Дефініційний аналіз поняття «освітньо-професійне середовище ВНЗ».....	155
4.2. Моделювання освітньо-професійного середовища ВНЗ як сфери суб'єкт-суб'єктної взаємодії	164
4.3. Система підготовки майбутнього вчителя до суб'єкт-суб'єктної взаємодії з учнями в освітньо-професійному середовищі ВНЗ.....	181
ПІСЛЯМОВА.....	222
ДОДАТКИ.....	226
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	271

ПЕРЕДМОВА

Призначення книги, яка виносиється на розсуд читача, у тому, щоб довести, що світи учителя та учня не є паралельними, вони перетинаються. Іноді з'єднуються, іноді існують автономно... І все залежить від того, як складається спілкування Учителя та Учня, які в них відносини, яке ставлення один до одного.

Усе у руках Учителя: він може нести Учню радість від перемог та спільніх відкриттів, дарувати йому відчуття причетності до таємниці учіння. А може і навпаки: залишити йому долю слухати, запам'ятувати і не перечити. І тоді Учень може відчути себе нікчемним гвинтиком, від якого все одно нічого не залежить, отже головне – не заважати Учителю? Іноді від учителів можна навіть почути фразу: «Ти мені заважаєш!» От сигнал про те, що світи Учителя та Учня існують цілком незалежно, паралельно, але ніколи не перетнуться...

Та чи не полягає завдання педагогіки в тому, щоб знайти ті точки з'єднання, ту спільну площину, яка дозволить цим двом світам перетинатися, проникати один в один, обмінюватися найтаємнішим?

Говорячи про стосунки учителя та учня, не хочеться зводити проблему виключно до методології, оскільки вони існують у суто людському, духовному вимірі. Пошук шляхів народження Учителя, який зможе стати цілим Світом для учня і побачити, що Учень – це цілий Світ, потребує «олюднення» наукового знання.

Нові освітні тенденції вимагають передусім зміни педагогічного мислення, свідомості та рольової позиції. Водночас особистість учителя традиційної школи являє собою досить сталу,